

את אלו הסימונים
של מנין השנים
הם אינם מבינים.
גם זו הצרה
כי רוחם קצרה
וסבלנותם חסרה
לחשב גימטריות
של שנים קדמוניות,
הם חסרי סבלנות
להבין את השניות,
על "קוצים" הם יושבים
ואין להם כח לחישובים.
ולפיכך הכי טוב
את השנה בפירוש לכתוב²⁵⁵.

סח. הסכמות

1. מנהג ישראל קודש

למרות שקמו עוררים
על נתינת הסכמות למחברים
על חוברות ועל ספרים,

לפ"ג = לפרט גדול. האלפים כלולים במספר. לדוגמה: שנת כפ"ד נפש"ו לפ"ג = שנת ה'תשל"א. (כפ"ד נפש"ו = 736 = 5+731 = ה'תשל"א).
[אגב, ישנו גם ציון הנקרא: "לסדר", והוא ציון פרשת השבוע. ולפעמים הציון הוא ע"י ציטוט של פסוק או חלק מפסוק מהפרשה, לדוגמה: הברית תתקיים אי"ה ביום שלישי לסדר "וימול אברהם את יצחק בנו בן שמונת ימים" = יום שלישי בשבוע פרשת וירא].
255. וגם אם כתבת בגימטריה, על-כל-פנים תוסיף ותציין את השנה במפורש. לדוגמה: נדפס בשנת פק"ד פקדת"י לפ"ק (תשע"ח).

מונהג ישראל קודש

לצרף הסכמות לספרי הקודש²⁵⁶.2. מתי הזמן ומהי הדרך

נהג בזריזות

אך לא בפזיזות

ורק לאחר המלאכה

של העימוד והכריכה

לעותק אחד של ספרך -

או אז כדרך הנבונים

תפנה אל מעלת הרבנים

תלמידי החכמים הגאונים

וליהם תגיש ותראה

את העותק הנחמד למראה

כנאה וכיאה,

הוא יהיה לעיניהם

וימצא חן בעיניהם

256. בספר פלא יועץ (ערך 'גאווה') כתב: "אומר אני, שהמחבר ספר לא טוב לבקש הסכמות, שהרי זה כאומר 'כבדוני נא', שידוע הוא שההסכמות הם כדי לפאר ולרומם את המחבר, ומה יתן אם יאמר כי גדול שמו, מה יתן ומה יוסיף".

אולם אין כן דעת החתם סופר, אשר כתב (ליקוטי תשובות, חלק ההסכמות סימן א) על הצורך בהסכמות כדי לגדור הפרצות שלא יבוא כל אחד לכתוב ככל העולה על רוחו דברים אשר לא כדת. עוד כתבו האחרונים, כי בימינו אדרבה, אותו שאינו לוקח הסכמה הוא כמתגאה שאינו זקוק להסכמות הגדולים. עיין שו"ת משנה הלכות (חלק ב סימן נג), שו"ת פרי יצחק (בהקדמה) ושו"ת עטרת פז (ח"ב בהקדמה עמוד יד), שסבירא להם שראוי ונכון (ובפרי יצחק כתב שאף חובה) לקחת הסכמה מרב מובהק.

ואם כן, נאמר כן: בימינו כבר ישנה הסכמה (הסכמת הפוסקים), שנעשתה למוסכמה (דבר רגיל ומקובל בציבור), לעטר את הספר בהסכמה.